

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

Visitatieverslag

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	Daltonschool De Bongerd
Adres	Dorpsstraat 16
Postcode en plaats	8167NL Oene
E-mailadres school	debongerd@stichtingproo.nl
Directeur	Dhr. B. Stam
Adjunct-directeur	Mevr. D. Miedema
Daltoncoördinator	Mevr. B. Kasteel
Aantal groepen	3
Aantal leerlingen	49
Populatie (PO)	Openbare Daltonschool. Stichting Proo
Aantal leraren	5
In bezit van Daltoncertificaat	ja
Bezig met Daltoncursus	
Nevenvestigingen	nee
Stand van zaken inspectie	
Visitatie team	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Lid 4.	
Lid 5.	
Datum visitatie	09 - 05- 2017
Soort visitatie	1 ^e licentieaanvraag
(besluit vorige visitatie)	2e licentieaanvraag
	☒ licentieverlenging
	☐ versnelde visitatie licentieverlenging
	☐ Visitatie na bezwaarprocedure

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM Den Haag
Tel. 070 - 331 52 81
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentieaanvraag

aanbeveling 1.

Wees voorspelbaar in het geven van instructies: welk moment, welk doel (inhoud), voor welke kinderen verplicht. Maak de planning van instructiemomenten en gezamenlijke lessen inzichtelijk en zichtbaar voor de kinderen.

evaluatie school

In groep 1-2 is het dagritme goed zichtbaar voor de kinderen. Pop Wobbel geeft samen met juf aan wanneer het voor een bepaalde groep instructietijd is. Hij zit op de stoel en is vraagbaak voor de groep die aan het werk is. In de groepen 3-8 staan de instructiemomenten op het bord. Geen instructie betekent werken aan je doelen die op je taak staan. Voor alle leerlingen geldt dat begin van de week de doelen besproken worden.

In de reflectiegesprekken worden met de individuele leerling doelen gesteld en afspraken gemaakt die voor hen gelden. Dit wordt genoteerd in de port foliomap voor rekenen.

We zijn in de afgelopen jaren over gegaan van een veelal sturende leerkracht naar coachende leerkracht. Ook zijn onze instructiemomenten nu veel korter.

We geven instructie naar behoefte, naar vraag, of naar inzicht van leerkracht. Bovenstaande geeft meer eigenaarschap. Ook stimuleren wij de leerlingen om vragen te stellen als ze iets niet snappen.

bevindingen visitatieteam

We zien een duidelijke visie en scherpe organisatie. Er is een duidelijk week-schema. Deze is niet inzichtelijk voor de leerlingen. Wel is er per dag voor de leerlingen duidelijk wanneer welke instructie plaatsvindt. Het is voor de leerlingen duidelijk wanneer ze welke taak kunnen maken.

aanbeveling 2.

Geef de kinderen meer inbreng in de samenstelling van het keuzewerk en het moment waarop ze dat uitvoeren.

evaluatie school

Er is in het keuzewerk een omslag gekomen van 'spelletje doen' naar de keuze nu koppelen aan de doelen op de taak. Kinderen zijn niet meer 'klaar' met de taak want zijn werken continue aan hun leerdoelen. Onze keuzehoek is nu voor een deel ontdekhoek geworden. Op de taak vinden we deze keuzeactiviteiten terug. In deze hoek heeft het kind de keuze in welke activiteiten hij daar uitvoert.

Ook wordt de keuze gekoppeld aan een projectje. Op onze keuze in de bovenbouw staan nu ook activiteiten zoals: maak een gymles en geef die aan de groep. Keuze is ook gekoppeld aan de oefenstof.

Leerlingen hebben bij toerbeurt inbreng voor een spel op de taak.

Ons team is na wat experimenteren tot de conclusie gekomen dat het keuzewerk bij ons na de basistaak wordt gedaan.

bevindingen visitatieteam

Tijdens de gesprekken merkten we dat jullie goed hebben nagedacht over deze aanbeveling. De aanbeveling is in groep 3,4,5 goed weggezet en ook overdraagbaar voor een invaller.

In groep 6,7,8 mogen de leerlingen zelf op de weektaak invullen wat ze doen.

Denk in de bovenbouw nog na in hoeverre keuze op dit moment echt een keuze is. Bijv. allemaal tegelijk een eigen werkstuk maken óf ook de mogelijkheid hebben om andere dingen te doen.

Visie van de Bongerd:

- Door in goed contact te zijn met anderen, durft een kind te laten zien wie hij/zij is en het kind wil laten zien wat hij/zij kan!
- Je gaat met juf, zelfstandig of samen, verantwoordelijk om met je taak en andere mensen.
- Dit kan alleen als je goed nadenkt over jouw handelen (reflectie) richting je doelen van je taak, maar ook naar anderen (wederzijds respect).

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

- Wij vinden dat vrijheid in gebondenheid altijd gekoppeld is aan zelfstandigheid en samenwerken. Twee jaar geleden hebben wij een matrix gemaakt waar je deze koppeling ziet (zie bijlage 10). Deze matrix wordt elk jaar geëvalueerd.
- Door 3 jaar geleden te kiezen voor de rekenmethode Exova /M4TH heeft onze school een grote omslag gemaakt. Van sturende naar coachende leerkracht. Van afwachterende leerling naar initiatief nemende leerling. Een kind met durf!

- Wij zijn op weg naar meer eigenaarschap. Ons doel is vooral om meer betrokkenheid bij de doelen en de taak te krijgen. Het proces leren verwoorden. Het kind krijgt inzicht in het effect van de omgeving en zijn werkplek. Het verband tussen inzet en resultaat wordt meer en meer ingezien.
- Wij vinden en zien nu dat een kind met meer plezier leert als ze zelf een keuze hebben. Binnen die keuze vinden wij het belangrijk dat het kind voelt dat het serieus wordt genomen. Dit betekent voor ons en het kind dat hij verantwoording aflegt voor zijn genomen beslissingen.
- In onze leergesprekken vertelt het kind wat al lukt en hoe het bereikt is. Door dit vertrouwen is de stap naar, wat wil ik nog oefenen, klein. We zijn er trots op dat onze leerlingen geen schroom meer hebben om met ons hierover te praten.

bevindingen visitatieteam

We hebben gezien wat is omschreven.
De leergesprekken kunnen nog worden uitgebreid. We zien dat het zich nog vooral op rekenen richt.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

- Voor onze school, waar wij combinatiegroepen van 3 leerjaren en op de middagen 4 leerjaren hebben, is de overstap naar coachen en anders vasthouden een goede stap geweest. Het creëert tijd om de individuele leerling meer te begeleiden.
- De instructie tijden zijn ingekort. Wij laten dit niet alleen bij onze rekenmethode los maar langzaam maar zeker ook bij de ander vakken. Dit laatste is een bespreek en ontwikkelpunt voor de komende jaren.
- De leerkracht zorgt 1x in de drie weken voor de M4TH gesprekken met de leerlingen. Deze gaan over leerhouding, leerproces en leerresultaat. Met de nadruk op de volgende stap, hoe ga je verder. Tussentijdse coaching zorgt dat de leerlingen zich bewust blijven van het proces.
- We zien dat het anders vasthouden binnen onze duidelijke structuur de motivatie en de werklust bevordert.
- Leerkrachten zorgen met de leerlingen voor haalbare doelen. We zien dat de succeservaringen leiden tot toenemende eigenwaarde en prestaties.

bevindingen visitatieteam

Dit is heel goed uitgevoerd.
 Leerkrachten zijn in staat de leerlingen veel vrijheid toe te vertrouwen.
 De leerlingen kunnen hier ook goed mee omgaan. Dit komt ook door de duidelijke structuur die door de hele school zichtbaar is.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

- Onze school is een veilige omgeving, we zien dat dit het leren en de emotionele ontwikkeling stimuleert. Leerkrachten presteren ook beter in een veilige omgeving met ruimte voor ieders eigenheid.
- Doordat we op één lijn liggen qua tact, openheid, eerlijkheid hebben wij dit bereikt. De lijnen zijn kort. Het team ontwikkelt zich. Reflectie en feedback trajecten zijn gevolgd. Klassenconsultatie. Video waarop we kijken naar elkaars inzet.
- Leerkrachten zijn breed inzetbaar, roosters waarin we andere groepen ondersteunen. Klassenmanagement is sterk.
- We zien dat we elkaar waarderen, accepteren en elkaars verschillen, kwaliteiten inzetten. Ook van ouders en externen krijgen we dit terug. (ouder-enquêtes bijlage 14). Hier zijn we trots op.
- Ontwikkelpunt: hoe gaan we (nog) beter om met leerlingen die de vrijheid soms niet aankunnen.

bevindingen visitatieteam

Hier is jullie team heel sterk in, ook door het samen aanspreken van leerlingen.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

- Door actief te werken aan deze aspecten zien we dat kinderen inzicht in eigen kunnen krijgen. We vinden het erg belangrijk dat leerlingen de samenhang zien tussen aanpak en resultaat. Kinderen zien in een probleem meer en meer de uitdaging.
- Wij doen dit door het aanleren van de daltonvaardigheden (zie bijlage) en het nadenken daarover; waar ben ik goed in, hoe maak ik daar gebruik van en wat ga ik oefenen.
- In onze leergesprekken merken wij dat de kinderen meer en meer beseffen dat ze van elkaar en met elkaar leren. Leerlingen geven in deze gesprekken aan hoe ze iets willen, kunnen bereiken of aanpakken.
- De leerling kan in de taak of in de keuze werken aan de te halen doelen.
- Wij zijn er trots op dat onze kinderen heel goed met uitgestelde aandacht kunnen omgaan.
- Vanaf groep 6 kan een kind het werk zelfstandig nakijken. Voor de groepen 1-5 geldt dat daar langzaam naar toegewerkt wordt. Van samen nakijken naar zelf nakijken.

bevindingen visitatieteam

De kinderen op "De Bongerd" zijn heel zelfstandig dankzij een goede structuur door de leerkrachten. Ze weten wat er van ze verwacht wordt en wat de kaders zijn waar binnen ze zelfstandig kunnen bewegen.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

- De leerkracht zorgt voor een duidelijke dagritme. Dit is rooster-technisch met 3 groepen ook echt nodig.
- Onze leerkrachten respecteren elkaars verschillen en benutten die. Begrijpend lezen wordt groepsdoorbrekend gegeven.
- De leerkracht zorgt voor het in plannen van gesprekken. Leerlingen kunnen goed met uitgestelde aandacht omgaan. Ze weten op welke momenten ze met hun vragen en/of initiatieven kunnen komen. (Wordt ook doorgegeven aan leerlingenraad als groepsoverstijgend is)
- We werken nu 2 jaar met de leergesprekken en het meer coachend werken. We zijn er trots op dat onze leerlingen daardoor een meer open houding krijgen. Leerlingen met 'durf'.
- Door het ter sprake brengen van talenten wordt de zelfstandigheid bevorderd. Leerlingen weten vanaf middenbouw, bij wie kun je terecht voor bepaalde vragen. Talent wordt benoemd. Vaardigheden ook en zijn zichtbaar in de klas. Zie kaarten met foto's.
- Talenten en vaardigheden worden benoemd en zijn ook zichtbaar in de klas. Dit betreft natuurlijk niet alleen de zaakvakken. Toneel, tekenen handvaardigheid en techniek zijn zichtbaar in de school. Leerlingen krijgen meer zelfvertrouwen, tonen meer initiatief. Durven, ook al doe jij het anders!
- Door duidelijke haalbare doelen te stellen en de leergesprekken zien wij dat kinderen meer gemotiveerd aan het werk gaan.

bevindingen visitatieteam

Het pedagogisch klimaat is fantastisch en de leerlingen zijn intrinsiek gemotiveerd. Groep 8 gaf bijv. hun keuzewerk op om extra te oefenen voor de "lep-toets".

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

- Leerkrachten binnen onze school staan open voor vernieuwingen,
- Initiatieven nemen en talent laten zien gebeurt bij ons voor een deel binnen de door stichting Proo aangegeven items. Het team heeft keuze binnen de items.
- Op dit moment hebben wij gekozen voor meer eigenaarschap/databorden als speerpunt. Hiervoor gaan we naar de masterclasses en zitten in leer-groepjes Het team daagt elkaar uit, vult aan en geeft elkaar de ruimte.
- Ouders binnen onze school tonen initiatieven, schoolkrant, pr, oud papier, filmmiddag, Halloween, bingo. Dit bevordert het 'wij-gevoel'.

- Onze school heeft op dit moment twee vrijwilligers. Zij werken met individuele leerlingen en geven techniek. Wij waarderen hun inzet enorm.
- Reflectie, feedback gesprekken.
- Invoeren van de rekenmethode Exova/M4TH met tablets heeft het zelfstandig werken bevorderd.
- Leerlijn tablets is uitgezet (zie bijlage 9).
- We gaan in de komende jaren bekijken hoe we de digitale poot van de 21^e eeuw vaardigheden meer kunnen inzetten.
- Over vijf jaar hebben de leerkrachten meer digitale vaardigheden.

bevindingen visitatieteam

Er is een goede start gemaakt met de leerlingen om ze eigenaar te laten worden van het eigen leerproces. Jullie kunnen nu naar de volgende stap.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

- Samenwerken is voor onze school met combinatiegroepen een heel effectieve manier. De instructies zijn kort. Daarna oefenen de leerlingen samen met de lesstof. We zien dat hierdoor de aandacht meer gefocust is en dat veel vragen al samen worden opgelost. We leren dit aan m.b.v. van de routines die in de daltonvaardigheden (zie bijlage 7) zitten.
- Ook met onze methode 'Goed gedaan' leren kinderen hoe je met elkaar omgaat.
- We werken met een verplicht maatje in de oneven weken en met een zelf te kiezen maatje in de even weken, je kunt er dan ook voor kiezen om alleen te werken (vanaf groep 4). (zie bijlage 5 Opbouw Samenwerken).

bevindingen visitatieteam

We hebben de leerlingen veel samen zien werken en veel zelfstandig. Mooie manier van werken met de ene week "verplicht maatje" en de andere week "keuzemaatje"/alleen werken". Wij hebben jullie niet zien werken met coöperatieve werkvormen, maar uit gesprekken is gebleken dat dat wel regelmatig plaatsvindt.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

- Van jongs af aan streven we ernaar om de kinderen vertrouwen te geven in hun eigen kunnen, maar ook gebruik te maken van elkaars talenten. Ze hebben oog voor elkaar, oplossingsgericht handelen en denken staan hierin voorop.
- Ontwikkelpunt is ons af te vragen welke samenwerkingsvorm bij welke activiteit past. Ons nog meer af vragen of we dan kiezen voor didactische, organisatorische of pedagogische maatjes. Ook meer klassendoorbrekend werken staat op de agenda.

bevindingen visitatieteam

We onderschrijven dit ontwikkelpunt (aanbeveling).

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

- Ouders participeren in werkgroepjes, PR, schoolkrant, kerst, schaatsen, enz. Dit zijn op de Bongerd niet enkele ouders maar iedere ouder heeft een inbreng.
- Wij maken gebruik van gesprekken en van fotomateriaal om de meerwaarde van het samenwerken te laten zien. De trotstafel in de hal en facebook dragen hier ook aan bij.
- Door het systematisch aanbieden van de Ik doelen, dit noemen wij daltonvaardigheden (bijlage 7), houding leerkrachten en de methode Goed Gedaan zien we dat kinderen zich ontwikkelen als persoon.

bevindingen visitatieteam

We hebben gezien wat is omschreven. Dit is een heel sterk punt van de school.

Overweging: De trotstafel zou je behalve in de hal ook nog in de klas zelf kunnen zetten (geeft misschien een veiliger gevoel voor sommige kinderen).

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

- Groep 2-3-4 werken met een dagtaak. Hier plannen zij m.b.v. het dagritme op het bord wanneer zij bepaalde oefeningen het best kunnen inplannen. Groep 4-8 werkt met een weektaak.
- Ingeplande gesprekken met de leerling en tussentijdse coaching helpen de leerling.
- Door deze coaching wordt het kind zich bewust van hoe hij iets oefent en dat het resultaat dan beter is.
- Succeservaringen helpen om ook feedback te kunnen ontvangen en er iets mee te doen.
- We reflecteren vanaf groep 1, met dobbelsteen, smiley stickers of in een groepje, of 1 op 1.
- We zien dat de leerlingen de omslag maken van praten over product naar praten over het proces.

bevindingen visitatieteam

Sterk hoe leerlingen in een groepje zonder leerkracht kunnen reflecteren. In groep 1,2,3 zijn leerlingen verplicht om zowel een positieve als een negatieve smiley in te zetten. Zo leer je leerlingen al op jonge leeftijd goed nadenken over proces en product.

Leerlingen doen dit prima!

Ze zijn ook in staat om goed uit te leggen, wat ze doen en waarom ze het doen.

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

- We maken gebruik van de 1 op 1 gesprekken met rekenen. We gebruiken de reflectie dobbelsteen in alle groepen. We gebruiken reflectie smileys bij groep 2 en 3.
- We zorgen dat het gaat over het proces van je doelen, zowel richting taak en gedrag, en samenwerken
- Leerpunt in de reflectiegesprekken: Stel de juiste vragen en laat vooral het kind aan het woord. Laat het kind denken.
- Dit jaar en volgend jaar kijken we nog eens naar deze gesprekken in relatie met het databord.

bevindingen visitatieteam

Als team kunnen jullie de reflectiegesprekken uitdiepen. Jullie leerlingen zijn hiertoe in staat (aanbeveling).

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

- Leerkrachten zijn de afgelopen twee jaar bij elkaar op bezoek geweest. Ze hebben filmpjes van elkaar bekeken over de reflectie gesprekken.
- De doorgaande lijn op papier zetten heeft dit jaar onze prioriteit.
- De leerkrachten zien van elkaar hoe ze werken, lijnen zijn kort. Leerkrachten geven lessen in meerdere groepen, tussendeuren staan open.

bevindingen visitatieteam

Prima.

5. Effectiviteit/ doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

- Het goed omgaan met de leertijd en het maken van eigen keuzes vraagt tijd. Vooral het praten hierover, reflecteren werkt hierbij. Feedback is hier ook nodig, tips.
- In onze daltonvaardigheden, routines wordt hier aandacht aan besteedt.
- In de 1 op 1 gesprekken worden afspraken gemaakt, deze worden opgeschreven in port foliomap voor rekenen.
- Ontwikkelpunt is het terugkomen op de gesprekken. Niet te snel door met een volgend item.

bevindingen visitatieteam

Zie punt reflectie.

Het breder vormgeven van reflectiegesprekken zal de effectiviteit ten goede komen (meer vakgebieden)

Denk na over welke instructiemomenten er moeten zijn. Voor wie en wanneer. Dit geldt ook voor verlengde instructie. We begrepen dat jullie hier al vaak over nadenken en ook regelmatig dingen uitproberen. Blijf dit doen, want er valt nog winst te behalen.

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

- In combinatiegroepen is het een must om goed te plannen. Korte effectieve instructies. Zo blijft er tijd voor de gesprekken. Gevolg is dat er genoeg afwisseling moet zijn binnen de lessen.
- We werken met basisgroepen waar gedifferentieerd wordt naar instructie-behoefte. Dit kan dus klassen doorbrekend zijn (begrijpend lezen). Leerlingen werken individueel in onze rekenmethode. Differentiatie is ook op de taak te vinden in kolom tempo.
- Ontwikkelpunt is om het nog meer te laten aansluiten bij de interesse van het kind.

bevindingen visitatieteam

We hebben bewondering voor hoe jullie alles als leerkrachten weten te plannen voor drie groepen in één lokaal. We zien rust in de school en leerlingen en leerkrachten die alles onder controle lijken te hebben.

Jullie genoemde ontwikkelpunt kun je opvangen door deze differentiatie aan te laten sluiten bij het keuzewerk.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

- Tussenruimtes, schuifdeuren, voldoende computers en tablets geeft doelmatigheid.
- Elke maand zijn er gesprekken over de daltonvaardigheden die dan centraal staan. Elk kind plakt zijn of haar foto bij het item dat hij nog wil gaan oefenen. In de dagelijkse praktijk kom je hier op terug. Vanaf groep 1 zijn we hier bewust mee bezig. We zien effect naar mate ze ouder worden.
- Op onze school maken we groepsplannen, HGW plannen en individuele plannen. Kinderen die hulp krijgen staan in weekrooster. Dit alles in overleg met externen, ouders en vrijwilligers.
- Ontwikkelpunt is de doorgaande lijn daltoncompetenties leerkrachten.

bevindingen visitatieteam

Het gebouw biedt ruimte voor effectiviteit en wordt goed benut. Het is een goede manier op per periode daltonvaardigheden centraal te stellen. Soms lijkt het een beetje een kunstje, overweeg wat je er mee wilt.

Dalton is "verinnerlijkt" bij zowel leerlingen als leerkrachten: A way of life!

6. Borging

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

Onze school is actief daltonschool. Een jong kind dat zegt: 'Ik ben een daltonkind want ik kan het zelf' maakt ons blij.

Hieronder wat activiteiten, punten:

- De school zet op dit moment in op de 21 eeuw vaardigheid: Digitale vaardigheden.
ICT beheer wordt voor een deel door leerlingen gedaan.
Filmpjes editen, vloggen, facebook, inzet van digiborden bij presentaties.
Dit willen wij de komende jaren nog meer uitbouwen. Kinderen ook kritisch naar de digitale wereld leren kijken.
- De school heeft 2 jaar geleden een handboek gemaakt.
Herzien in 2015-2017
- De school heeft vanaf het begin de daltonvaardigheden (ik doelen).
Zijn herzien in 2015 en zijn nu een onderdeel van het rapport.
- In onze nieuwsbrief staan items hier over.
- Elk jaar komt een daltonkrantje uit. Gemaakt door leerkrachten, leerlingen en ouders. Er is ook een flyer.
- De school gaat naar regiobijeenkomsten en zoekt masterclasses uit die passen bij daltonontwikkeling.
- Elk jaar komen ouders uit bepaalde groepen in de klas. Zij kijken dan met een kijkwijzer en geven na afloop feedback aan de leerkracht.
- We hebben een leerlingenraad.
- Ouderenquête van Proo, audit, HEV (bezoek van 4 scholen), allen met positieve berichten.
- We voelen ons gesteund door ouders en bestuur.

Aandachtspuntje is: Ouders (nog) meer betrekken bij daltonontwikkeling.

bevindingen visitatieteam

De aangeleverde stukken zien er perfect uit.
Bovendien zien we in de praktijk ook precies wat is beschreven.
Complimenten hiervoor!

Jullie blijven in beweging en kijken naar de “waarom vraag” van dingen. Er ligt een duidelijke visie achter jullie handelen. Dit brengen jullie over op de kinderen.

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Uit de gesprekken met leerlingen

We hebben onder andere gesproken over:

- Hoe kom je in de leerlingenraad
- Hoe vergaderen
- Activiteiten
- Wensen
- Tevredenheid

Om in de leerlingenraad te komen, moet je jezelf opgeven. Vervolgens wordt er geloot. De kinderen zijn trots dat ze in de raad zitten, maar als je 2 á 3 jaar hierin hebt gezeten, wordt het minder leuk, geeft een groep 8 leerling aan (zelfde ritueel). Negen kinderen vanaf groep 4 t/m 8 doen mee aan de vergaderingen. Vanaf groep 6 doen de leerlingen actief mee. Ongeveer één keer per drie weken komen ze bij elkaar. De vergadering wordt gezellig gemaakt door o.a. een koekje/ drinken erbij.

De kinderen vinden het fijn dat er naar ze geluisterd wordt in de vergaderingen. Toch missen ze inspraak. Juf regelt veel in de vergadering, waardoor de ‘voorzitter’ niets hoeft te doen. Het ‘ideeënbakje’ zou ook meer aandacht als agendapunt moeten krijgen, vinden ze.

Aanbeveling leerlingenraad: ‘De leerlingenraad zou graag zelf willen voorzitten, meer vrijheid.’

Een andere tip: ‘Praat in de klas, bijv. tijdens een klassenvergadering over punten voor of uit de leerlingenraad’.

Activiteiten leerlingenraad: De kinderen leveren een A4 aan voor de schoolkrant. Hierin vertellen ze wat ze doen, wie er in zitten en ze leveren moppen aan. Ze hebben een klassenfeest voor groep 6, 7 en 8 mede helpen organiseren en ze hebben mee geholpen aan een sponsorloop voor nieuw speelgoed.

De kinderen willen graag meer meesters, langere pauzes, sportplekken op het grasveld en dat het plekje rond de boom schoon en mooi blijft. Ze hopen ook dat als computers kapot gaan ze sneller gemaakt kunnen worden.

Er moet niets veranderd worden aan het voetbalveld, het lezen op matjes op een rustig plaatsje, gym of het rekenen op de tablet vinden ze.

De leerlingen zijn heel tevreden over en trots op hun school. Ze kunnen dingen goed verwoorden. De school kan op hun beurt trots zijn op deze vertegenwoordigers van de school.

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

Een gedreven en enthousiast team. We hebben gemerkt dat jullie de afgelopen jaren niet stil hebben gezeten en jullie je naast de “daltonkunstjes” dalton ook echt eigen hebben gemaakt. Dit geldt ook voor de leerlingen.

Er worden regelmatig nieuwe dingen uitgetoetst.

We hebben een school gezien die zich wil blijven ontwikkelen.

De nieuwe rekenmethode bevat goed en zorgt voor nieuw elan (leergesprekken, veel praktische opdrachten).

Het team is trots dat leerlingen kunnen verwoorden, waarom ze leren en wat ze zwaar vinden. Ook kleuters weten wat ze doen en komen tot werken (eigenaarschap). In principe ben je nooit klaar. Ook al is de taak op donderdag afgerond, dan ga je andere dingen doen om beter te worden. Verder wordt er gewerkt aan het versterken van de eigenwaarde van kinderen. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van groepsdynamiek, een trotstafeltje of een reflectiedobbelsteen. Maandelijks worden in de klas twee daltonvaardigheden centraal gesteld.

De wil is er om meer te gaan werken aan ICT-vaardigheden.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

Gesproken over:

- Trots op dat kinderen weten wat ze doen
- Samenstelling groepen
- Wat ben je aan het leren
- Eigenaarschap leerlingen
- 21^e eeuwse vaardigheden
- Korte instructies
- Dagindeling
- Trotstafeltje

Wensen voor de toekomst:

- Eigenaarschap en talentontwikkeling voor leerlingen die minder kunnen.
- Hoe kun je de eigenwaarde versterken? Hoe doe je dat?
- Leergesprekken uitbouwen.

Uit de gesprekken met ouders

Er waren vier ouders aanwezig.. Ze hebben een zoon of dochter in de groepen 1 t/m 6. Een ouder zit tevens in de MR. Er is bewust gekozen voor openbaar onderwijs. Deze school sluit aan bij sportactiviteiten. De andere school in het dorp wordt te streng bevonden. Dalton wordt als 'mooi meegenomen' beschouwd.

De ouders hebben een daltonontwikkeling gezien in vergelijking met vijf jaar geleden. Zelfs buiten de school op het voetbalveld is het zichtbaar dat de leerlingen van De Bongerd elkaar helpen/steunen.

Kinderen voelen zich op school serieus genomen. Leerlingen zie je hier opbloeien. Je voelt in de school een 'daltonsfeer', het is geen kunstje meer. Er heerst rust op school. De leerkracht krijgt de kinderen stil. Kinderen zijn stil vanuit een innerlijke motivatie en respect. Alle leeftijdsgroepen spelen met elkaar en helpen elkaar. Thuis zie je ook dat kinderen zelfstandig kunnen werken. Hoewel de leerkrachten enorm verschillen, is er bij iedere leerkracht een lage drempel om in contact te komen. 'Er wordt echt naar je geluisterd'.

Samenvattend: De ouders zijn alleen maar lovend. Er zijn geen kritiekpunten. Korte lijntjes, dingen worden positief opgepakt door het team.

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Berend Redder, voorzitter CvB stichting Proo

We hebben onder andere gesproken over:

- Trots op deze school en het team
- Sterke punten team
- Er is een duidelijke visie en missie
- Rondlopend in de school ervaar je rust en duidelijkheid
- Focus op eigenaarschap
- Focus op ICT-vaardigheden
- Toekomst voor deze school lijkt rooskleurig
- Gesprek met visitatiecommissie is voor dhr. Redder waardevol

Dhr. Redder beschouwt De Bongerd als één van de voorbeeldscholen. De Bongerd zou een voorloper kunnen zijn op het gebied van 'extended learning'. Deze school moet in ieder geval blijven doen, waar ze mee bezig zijn. Omdat deze school een ziel en een bestemming heeft, moet je daar geen mensen inzetten die daar niet in geloven. Het team moet nieuwe mensen wel omarmen en meenemen in het proces. De stichting wil dit proces steunen.

Het leerlingaantal schommelt zo rond de 50 leerlingen. Toch lijkt er geen twijfel te zijn voor veel ouders om voor deze school te blijven kiezen. Demografische en sociale ontwikkelingen lijken overigens niet negatief voor de school, aldus dhr. Redder.

beoordeling

nr	kernwaarden	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie *		X
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		X
2	Zelfstandigheid		X
3	Samenwerking		X
4	Reflectie		X
5	Effectiviteit- doelmatigheid		X
6	Borging		X

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het algemeen bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr.1	Vraag je af welke samenwerkingsvorm bij welke activiteit past. Maak hiervoor een doorgaande lijn in coöperatieve werkvormen. Kijk hierbij of je dan kiest voor didactische, organisatorische of pedagogische maatjes. Ook meer klassendoorbekend werken kan hierbij worden meegenomen.
Nr.2	Bouw de individuele leergesprekken met kinderen verder uit. Rekenen loopt geweldig, breid dit nu uit naar andere vakgebieden. Zo raken kinderen nog meer betrokken bij hun eigen leerproces en zal de intrinsieke motivatie nog verder stijgen.
Nr.3	Jullie hebben de instructiemomenten per dag zichtbaar gemaakt voor de kinderen. Maak ze zichtbaar voor de hele week (op de taakbrief of elders). Dit is een houvast voor kinderen die moeite hebben met plannen en ook een houvast voor leerkrachten. Denk na welke instructiemomenten er moeten zijn. Voor wie en wanneer. Dit geldt ook voor verlengde instructie.

slotopmerkingen

Helaas kon de daltoncoördinator door persoonlijke omstandigheden niet aanwezig zijn. Gelukkig heeft het team het heel goed op weten te pakken. We willen haar hierbij een compliment geven over de goede voorbereiding van deze dag.

We kijken terug op een hele fijne dag. We hebben ons welkom gevoeld en echt genoten van een bezoek aan jullie school.

Jullie doen niet dalton, jullie ZIJN dalton. Dit geldt voor zowel het team als de leerlingen. Enthousiasme, liefde voor het vak en gedrevenheid.

Jullie mogen met recht trots zijn op jullie school.

We wensen jullie succes met de verdere daltonontwikkelingen. Wij hebben er alle vertrouwen in dat jullie er met enthousiasme en gedrevenheid mee aan de slag zullen gaan.

Bedankt voor de gastvrijheid en we hopen dat jullie op deze manier verder gaan!

John Feiken en Christa Bentum

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum
		17 mei 2017

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.

N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zelf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de "slotopmerkingen" genoemd in het visitatieverslag.

De visitatiedag is door ons bijzonder prettig gevonden. Het visitatieteam gaf ons complimenten en had inzicht in en bewondering voor de manier waarop wij Dalton in de praktijk brengen. Als aanbeveling voor ons zelf kiezen wij de talentontwikkeling. Graag gaan we verder met het talententafeltje. We motiveren en stimuleren de kinderen via hun sterke positieve kanten. De coöperatieve werkvormen waren tijdens de visitatie wel te zien. Bij de kleuters werd een lesje uitgevoerd waarbij verschillende coöperatieve werkvormen werden ingezet. Wij kennen en gebruiken verschillende werkvormen en zullen conform de aanbeveling wel proberen om een doorgaande leerlijn te maken en te borgen. Wij denken echter dat de echte Daltonontwikkeling te vinden is in het uitbreiden van de leergesprekken en het leerlingen bewust maken van hun talenten.

Gelukkig was er gedurende de hele dag alle ruimte om met elkaar te praten over de onderliggende visie en de kansen die er nog liggen. Bedankt Christa en John.

Onze leerlingen van de leerlingenraad hebben het gesprek met het visitatieteam als prettig ervaren. Lianne zei: Je kon helemaal niet merken dat wij kinderen zijn. We praten gewoon met elkaar. Volgend schooljaar gaat de leerlingenraad vaker alleen vergaderen. De leerlingen gaven wel aan dat voorzitten niet gemakkelijk is.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Vraag je af welke samenwerkingsvorm bij welke activiteit past. Maak hiervoor een doorgaande lijn in coöperatieve werkvormen. Kijk hierbij of je dan kiest voor didactische, organisatorische of pedagogische maatjes. Ook meer klassendoorbekend werken kan hierbij worden meegenomen.
actie	Voor volgend schooljaar nemen we dit op in het jaarplan. Tot de kerst gaan we experimenteren en daarna maken we een borgingsdocument in de vorm van een doorgaande lijn coöperatieve werkvormen.
uitvoerenden	Leerkrachten/daltoncoördinator/directeur
tijdvak	1 sept 2017- 1 april 2018
scholing/ externe ondersteuning	In overleg doen we dit, We kennen de coöperatieve werkvormen.
toelichting	
aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Bouw de individuele leergesprekken met kinderen verder uit. Rekenen loopt geweldig, breid dit nu uit naar andere vakgebieden. Zo raken kinderen nog meer betrokken bij hun eigen leerproces en zal de intrinsieke motivatie nog verder stijgen.
actie	We krijgen een nieuwe taalmethode en zullen die beoordelen op de mate waarin kinderen kunnen werken aan hun eigen doelen. Wij zullen onze aanpak bij het rekenen proberen door te ontwikkelen op het taalgebied.
uitvoerenden	leerkrachten
tijdvak	Mei/juni en het hele volgende jaar.
scholing/ externe ondersteuning	Wij leren samen. Dit wordt opgenomen in het jaarplan en regelmatig op teamvergaderingen besproken.
toelichting	
aanbeveling 3. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Jullie hebben de instructiemomenten per dag zichtbaar gemaakt voor de kinderen. Maak ze zichtbaar voor de hele week (op de taakbrief of elders). Dit is een houvast voor kinderen die moeite hebben met plannen en ook een houvast voor leerkrachten. Denk na welke instructiemomenten er moeten zijn. Voor wie en wanneer. Dit geldt ook voor verlengde instructie.
actie	Wij zijn momenteel bezig met het aanpassen van de weektaak. Op de weektaak worden de instructiemomenten ingepland. Wij maken de leerlingen duidelijk hoe de structuur van instructie/extra instructie, computerinstructie en zelf werken in elkaar zit.
uitvoerenden	Leerkrachten
tijdvak	Volgend schooljaar.
scholing/ externe ondersteuning	Wij doen dat samen in overleg. Dat is onze manier van leren. Dit wordt opgenomen in het jaarplan en regelmatig op vergaderingen besproken.
toelichting	

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de
visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van
de NDV.